

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΡΩΜΗ**

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

**ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΤΙΣ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δυσοίωνες προοπτικές καταγράφονται για την ιταλική οικονομία, ως αποτέλεσμα και της τρέχουσας διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ), προβλέπουν μηδενική αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) το 2008 ενώ η ιταλική Στατιστική Υπηρεσία ανακοίνωσε (Δεκέμβριος 2008) ότι η χώρα ευρίσκεται σε ύφεση με αρνητική ανάπτυξη -0,5%. Η Κυβέρνηση με σκοπό την αντιμετώπιση της κρίσης και την τόνωση της εγχώριας ζήτησης, προέβη στη λήψη μέτρων, αφενός για τη διάσωση των τραπεζών που αντιμετωπίζουν προβλήματα και αφετέρου για την στήριξη των χαμηλών εισοδημάτων, των επιχειρήσεων και για την ενίσχυση των επενδύσεων.

Σε διμερές επίπεδο, οι ελληνικές εξαγωγές, κατά το πρώτο 9μηνο του 2008, κατέγραψαν σημαντική αύξηση της τάξεως του 14,3%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2007, κατατάσσοντας την Ιταλία ως τον πρώτο προορισμό των ελληνικών προϊόντων, με μερίδιο ύψους 12%, επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών.

Η σημαντικότερη, για το έτος 2008, ιταλική επένδυση στην Ελλάδα υπήρξε η απόκτηση της πλειοψηφίας των μετοχών των Μινωικών Γραμμών ΑΕ (84,72%), από το ναυτιλιακό όμιλο Grimaldi. Αναφορικά με τις ελληνικές επενδύσεις στην Ιταλία, το Δεκέμβριο του 2008, ολοκληρώθηκε η εξαγορά της ιταλικής εταιρείας εμφιάλωσης Socib Spa από την Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως ΑΕ, αντί του ποσού των 264,5 εκ. ευρώ.

Συνεχίζεται η συνεργασία για την κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδος- Ιταλίας με την υπογραφή στις 11.6.2008, στην Αθήνα, της ιδρυτικής πράξης της εταιρείας IGI Ποσειδών, η οποία, με έδρα την Αθήνα, θα σχεδιάσει, θα κατασκευάσει και θα αναπτύξει τον υποθαλάσσιο αγωγό φυσικού αερίου Ελλάδος-Ιταλίας.

Κυριότερα θέματα οικονομικής φύσεως για το 2008 ήταν η ανάληψη της διοργάνωσης της παγκόσμιας έκθεσης expro 2015 από την πόλη του Μιλάνου, η ιδιωτικοποίηση της αεροπορικής εταιρείας Alitalia Spa, τα μέτρα της νέας κυβέρνησης Μπερλουσκόνι για την κατάργηση του φόρου πρώτης κατοικίας και η συμφωνία με την Ένωση Ιταλικών Τραπεζών για την επαναδιαπραγμάτευση των στεγαστικών δανείων για την πρώτη κατοικία. Σημειώνεται, επίσης, η έναρξη δημόσιας συζήτησης για επιστροφή στη χρήση πυρηνικής ενέργειας. Τέλος, πρωταρχικό θέμα της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης παραμένει η οικονομική σύγκλιση Βορρά-Νότου της Ιταλίας και η λήψη μέτρων για την τόνωση των επενδύσεων στην Νότιο Ιταλία.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μακροοικονομικά Στοιχεία

Ήδη από τα μέσα του 2007, είχε αρχίσει η επιβράδυνση της πραγματικής ανάπτυξης της ιταλικής οικονομίας, πριν την εμφάνισή της στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. και αρκετά πριν την εμφάνιση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, καταλήγοντας, το δεύτερο τρίμηνο του 2008, στην κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Για το δεύτερο εξάμηνο του 2008, οι περισσότεροι διαθέσιμοι δείκτες, κυρίως της βιομηχανικής παραγωγής και της επιχειρηματικής πίστης, δείχνουν ότι η χώρα έχει μπει σε μία περίοδο τεχνητής ύφεσης, οφειλόμενης κυρίως στη μείωση της εγχώριας ζήτησης και στη χαμηλή ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα της ιταλικής οικονομίας.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα, μετά τη μείωσή του το 2007 στο 1,6% του ΑΕΠ, προβλέπεται ότι θα αυξηθεί εκ νέου το 2008 στο 2,5% του ΑΕΠ, ενώ με την ψήφιση του τριετούς φορολογικού πακέτου το θέρος του 2008, η Κυβέρνηση επιβεβαίωσε τη δέσμευσή της για την επίτευξη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού το 2011, διαμέσου κυρίως της σταδιακής συγκράτησης των δημοσίων δαπανών σε όλα τα επίπεδα της Κυβέρνησης.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

	2005	2006	2007	2008*	2009*	2010*
ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές (τρισε. ευρώ)	1,428	1,479	1,535			
Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ (σε μονάδες σταθερής αγοραστικής δύναμης)	105,1	103,3	101,9			
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	0,6	1,8	1,5	0,0	0,0	0,6
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%)	2,2	2,2	2,0	3,6	2,0	2,1
Ανεργία (%)	7,7	6,8	6,1	6,8	7,1	7,3
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (% ΑΕΠ)	-4,2	-3,4	-1,6	-2,5	-2,6	-2,1
Δημόσιο Χρέος	105,9	106,9	104,1	104,1	104,3	103,8
Πρωτογενές Έλλειμμα Προϋπολογισμού (% ΑΕΠ)	-0,3	-1,3	-3,1	-2,1	-1,6	-1,6
Εξαγωγές (% μεταβολή)	1,0	6,2	5,0	0,3	-0,1	1,8
Εισαγωγές (% μεταβολή)	2,2	5,9	4,4	-1,2	0,0	2,2

* Προβλέψεις

Πηγή: Προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Φθινόπωρο 2008

Εξωτερικό Εμπόριο

Οι εξαγωγές, για το πρώτο 8μηνο του 2008, ανήλθαν σε 246,5 δις. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 4,86%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2007, ενώ οι εισαγωγές, που ανήλθαν σε 253,7 δις. Ευρώ, σημείωσαν αύξηση κατά 4,9%. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου ανήλθε σε 7,3 δις. ευρώ, έναντι 6,2 δις. ευρώ, για το αντίστοιχο διάστημα του 2007.

Μέτρα Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Κρίσης

Προς αντιμετώπιση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής πίστης, η Κυβέρνηση με νομοθετικά διατάγματα στις 9.10.2008 και στις 13.10.2008, εγγυήθηκε τις καταθέσεις σε τραπεζικά ιδρύματα

έως του ποσού των 103.291,38 ευρώ ανά καταθέτη και παρέχει τη δυνατότητα για συμμετοχή του κράτους στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των τραπεζών που αντιμετωπίζουν προβλήματα, κατόπιν εγκρίσεως της Κεντρικής Τράπεζας της Ιταλίας και χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Επίσης, με νομοθετικό διάταγμα στις 29.11.2008, ελήφθησαν σειρά μέτρων, συνολικού ύψους 80 δισ. ευρώ, για την ενίσχυση των χαμηλών εισοδημάτων, φορολογικών απαλλαγών προς τις επιχειρήσεις και ενίσχυσης των επενδύσεων.

Χρηματιστήριο του Μιλάνου MIB

Μείωση κατά 47% κατέγραψε ο δείκτης MIBTEL του χρηματιστηρίου του Μιλάνου κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2008. Η συνολική κεφαλαιοποίηση του χρηματιστηρίου ανήρχετο στο 24,2% του ΑΕΠ της χώρας το Νοέμβριο του 2008 έναντι 47,8% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2007. Σημειώνεται ότι η κεφαλαιοποίηση των μετοχών υψηλής κεφαλαιοποίησης κατείχε το 22% και 44% του ΑΕΠ, αντίστοιχα, κατά την υπό εξέταση περίοδο.

Ενέργεια

Οι βασικές πολιτικές στον ενεργειακό τομέα, εστιάζονται στην ασφάλεια της ενεργειακής επάρκειας της χώρας και στη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας ενέργειας. Παράλληλα, η χώρα επιδιώκει να καταστεί ενεργειακός κόμβος με την Κεντρική και τη Βόρεια Ευρώπη.

-Φυσικό Αέριο

Οι ανάγκες της χώρας ανέρχονται σε περίπου 80 δισ. κυβικά μέτρα ετησίως, από τα οποία το 80% προέρχεται από εισαγωγές από την Αλγερία (33%), τη Ρωσία (31%), τη Λιβύη (12,5%), την Ολλανδία (11%) και τη Νορβηγία (7,8%). Στη χώρα υφίσταται ένας τερματικός σταθμός επαναεριοποίησης φυσικού αερίου (στην Panigaglia), ενώ έχουν αδειοδοτηθεί 13 νέοι τερματικοί σταθμοί επαναεριοποίησης, από τους οποίους δύο είναι υπό κατασκευή, στο Piombino Λιβόρνου (δυναμικότητας 3,75 δισ. κ.μ. ετησίως) και στο Rovigo (δυναμικότητας 8 δισ. κ.μ. ετησίως).

Ειδικότερα, ο τερματικός σταθμός στο Rovigo αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία εντός του 2009. Ήδη, στις 20.9.2008, παρουσία του ιταλού Πρωθυπουργού, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της εγκατάστασης του αεροποιητή που θα κείται 15 χλμ. από τη βενετική ακτή. Σημειώνεται ότι οι μέτοχοι της εταιρείας Terminale GNL Adriatico Srl του τερματικού σταθμού του Rovigo είναι οι εταιρείες Qatar Terminal Limited (45%), ExxonMobil Italiana Gas (45%) και Edison (10%). Ο σταθμός στο Rovigo θα αποτελεί τον πρώτο εξωχώριο τερματικός σταθμός υποδοχής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης φυσικού αερίου και θα καλύπτει το 10% των αναγκών σε φυσικό αέριο της χώρας.

Οι αγωγοί φυσικού αερίου που είναι σε εξέλιξη:

- Ο Ελληνοϊταλικός αγωγός, αρχικής δυναμικότητας 8 δισ. κ.μ. ετησίως,
- Ο αγωγός Galsi, από την Annaba Αλγερίας, ο οποίος, μέσω Σαρδηνίας, θα καταλήγει στο Piombino του Λιβόρνου.
- Ο αγωγός South Stream, δυναμικότητας 30 δισ. κ.μ. ετησίως, η νότια όδευση του οποίου θα διέρχεται από την Ελλάδα και θα καταλήγει στην Απουλία της Ν. Ιταλίας.
- Οι επεκτάσεις των αγωγών TAG - Trans Austria Gas (Baumgaretn της Αυστρίας - Tarvisio της Β. Ιταλίας) κατά 6,5 δισ. κ.μ. ετησίως, Greenstream (Mellitah Λιβύης- Gela Σικελίας) από 8 σε 11 δισ. κ.μ. ετησίως και του αγωγού Τυνησίας-Σικελίας κατά 418.500 κ.μ. ετησίως.
- Ο αγωγός TAP (Trans Adriatic Pipeline) από τον Αυλώνα της Αλβανίας στην Απουλία, δυναμικότητας 10 δισ. κ.μ, για τον οποίο απαιτείται διασύνδεση του ελληνικού με το αλβανικό δίκτυο φυσικού αερίου και, κατ' επέκταση, η αναβάθμιση της διασύνδεσης Ελλάδος-Τουρκίας.

Το έργο αυτό, συνολικού κόστους 1,5 δισ. ευρώ, έχει αναληφθεί από την ελβετική ηλεκτρική εταιρεία EGL.

Για τον αγωγό South Stream συνεστήθη, στις 18.1.2008, η εταιρεία South Stream AG (50% ENI, 50% Gazprom) με σκοπό την ολοκλήρωση της τεχνικοοικονομικής μελέτης του αγωγού.

-Ηλεκτρική Ενέργεια

Σε εξέλιξη ευρίσκονται νέες υποθαλάσσιες διασυνδέσεις του ηλεκτρικού δικτύου της Ιταλίας με γειτονικές χώρες. Ειδικότερα, α) από το Δυρράχιο Αλβανίας στη Foggia β) από το Bar του Μαυροβουνίου στη Foggia γ) από το Okroglo Σλοβενίας στο Udine δ) από την Τυνησία στη Σικελία.

Έχουν, επίσης, εκπονηθεί μελέτες σκοπιμότητας για τη διασύνδεση του ηλεκτρικού δικτύου της Ιταλίας με την Αλγερία και τη Λιβύη. Σημειώνεται ότι υποθαλάσσιες διασυνδέσεις του ηλεκτρικού δικτύου υφίστανται με Ελλάδα και Κορσική.

-Αγωγοί Πετρελαίου

Ο Πανευρωπαϊκός αγωγός πετρελαίου (PEOP) από την Κωσταντζα Ρουμανίας που θα καταλήγει στην Τεργέστη, προβλέπεται να μεταφέρει 60 έως 90 εκ. τόνους πετρελαίου, ετησίως, και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2011-2013.

-Πυρηνική Ενέργεια

Με δηλώσεις τους οι νέοι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικής Ανάπτυξης, τάχθηκαν υπέρ της κατασκευής σταθμών πυρηνικής ενέργειας στην Ιταλία. Οι μεγάλες εταιρείες υδρογονανθράκων στην Ιταλία συμφωνούν με την επιστροφή στην πυρηνική ενέργεια, όπως και η πρόεδρος των ιταλικών βιομηχανιών (Confidustria), ενώ ο διευθύνων σύμβουλος της ENEL δήλωσε ότι, η ENEL είναι έτοιμη για την κατασκευή πέντε σταθμών πυρηνικής ενέργειας τα προσεχή χρόνια.. Στα υπό εξέταση σενάρια φέρεται και η κατασκευή σταθμού πυρηνικής ενέργειας στην Αλβανία και μεταφορά της ενέργειας στην Ιταλία, σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικής Ανάπτυξης. Πάντως, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η κοινωνική συναίνεση για την επιστροφή στην πυρηνική ενέργεια.

Εξωτερικές Οικονομικές και Εμπορικές Σχέσεις

Οι βασικές κατευθύνσεις της εξωτερικής οικονομικής πολιτικής παραμένουν αμετάβλητες, όπως αυτές καθορίστηκαν το 2007. Ο στρατηγικός σχεδιασμός της εξωτερικής οικονομικής πολιτικής για την προώθηση των ιταλικών εξαγωγών και επενδύσεων, για την επόμενη διετία, στηρίζεται σε τέσσερις άξονες, σύμφωνα με το Ιταλικό Υπουργείο Ανάπτυξης, αρμόδιο για τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις: 1) στις χώρες προτεραιότητας, τις αποκαλούμενες χώρες BRIC (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα), 2) στη διατήρηση των υφιστάμενων δράσεων στις «ώριμες» αγορές (Ευρώπη, ΗΠΑ, Καναδάς και Ιαπωνία) 3) στη διεύρυνση των πρωτοβουλιών στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης, της Βαλκανικής και της μεσογειακής Αφρικής και 4) στην ανάληψη δράσεων σε νέες χώρες ή γεωγραφικές περιοχές, σε χώρες-στόχους για το 2008, τη Νότιο Αφρική και τις χώρες που παράγουν ενέργεια στην περιοχή του Καυκάσου και της Κεντρικής Ασίας (ειδικότερα Αζερμπαϊτζάν και Καζακστάν).

Επίσης, τα επόμενα έτη, και ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους, ως χώρες-στόχοι, θα είναι οι χώρες του Κόλπου, το Μεξικό και οι χώρες της ΝΑ Ασίας, Βιετνάμ, Μαλαισία και Ινδονησία. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του τρίτου άξονα, προς τις χώρες που θεωρούνται ότι «προσεγγίζουν» το

ευρωπαϊκό επίπεδο και στις οποίες έχουν άμεση πρόσβαση οι ιταλικές επιχειρήσεις και υλοποιούνται πολυάριθμα κοινοτικά προγράμματα, ειδική προσοχή θα δοθεί στην Τουρκία, λόγω της γεωγραφικής της θέσεως και της δυναμικής της αγοράς της.

Ιδιωτικοποιήσεις

Μετά από 2 έτη προσπαθειών, ολοκληρώθηκε η ιδιωτικοποίηση ποσοστού, που κατέχει το ιταλικό δημόσιο, ύψους 49,9% της αεροπορικής εταιρείας Alitalia Spa.

Στις 22.4.2008, ο όμιλος Air France-KLM απέσυρε τη δεσμευτική προσφορά που είχε καταθέσει για την εξαγορά της Alitalia Spa, λόγω μη ανεύρεσης συμφωνίας με τα συνδικάτα των εργαζομένων για τον αριθμό μείωσης του προσωπικού και σε σημεία του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας.

Στις 30.5.2008, η νέα κυβέρνηση ανέθεσε στον ιταλικό τραπεζικό όμιλο IntesaSanpaolo, που θα ενεργούσε με την ιδιότητα του συμβούλου, τη διερεύνηση δυνατοτήτων ανεύρεσης χρηματοδοτικών κεφαλαίων και συμμετοχής εταιρειών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διάσωση της εταιρείας. Ως αποτέλεσμα είχε την παρουσίαση, στα τέλη Αυγούστου τ.έ., του σχεδίου διάσωσης της εταιρείας με το οποίο προβλέπεται η διαίρεση/κατάτμηση της Alitalia Spa. Η νέα αεροπορικής εταιρείας (νέας Alitalia), στην οποία θα συμμετέχουν με κοινοπραξία Ιταλοί, κυρίως, επιχειρηματίες και τραπεζικοί όμιλοι με αρχικό κεφάλαιο περί το 1 δισ. ευρώ, θα απορροφήσει τις επιχειρησιακές δραστηριότητες τις εταιρείας, ενώ η λοιπή εταιρεία (παλαιά Alitalia) θα τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης. Προβλέπεται, επίσης, μείωση του προσωπικού κατά 5.000 - 7.000 εργαζόμενους, συγχώνευση με την ιταλική ιδιωτική αεροπορική εταιρεία AirOne και ανανέωση του στόλου της εταιρείας με 158 νέα αεροσκάφη. Η ανάπτυξη της εταιρείας θα βασιστεί σε 6 αεροδρόμια/κόμβους στην Ιταλία, ενώ η νέα εταιρεία θα παρουσιάσει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό μετά παρέλευση τριών ετών. Το σχέδιο διάσωσης έγινε αποδεκτό και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Μετά από έντονες διαπραγματεύσεις με τα συνδικάτα των εργαζομένων και παρά την έντονη αντίδραση των πιλότων της εταιρείας, επήλθε τελικά συμφωνία. Η νέα αεροπορική εταιρεία (CAI - Compagnia Aerea Italiana) αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία εντός του Δεκεμβρίου 2008 ή αρχές Ιανουαρίου 2009. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της εταιρείας, απαραίτητη θεωρείται η σύναψη συμφωνίας με στρατηγικό επενδυτή και συμμετοχή του, με μειωπηφικό κεφάλαιο, στη νέα εταιρεία. Προς τούτο, την παρούσα περίοδο (Δεκέμβριος 2008), είναι σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις με την Air France-KLM και τη Lufthansa.

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Εμπορικές Σχέσεις

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ), για το πρώτο 9μηνο η Ιταλία, αποτελεί τον πρώτο προορισμό, σε αξία, των ελληνικών εξαγωγών. Σε σύνολο 12,97 δισ. ευρώ για τη υπό εξέταση περίοδο, το 12% κατευθύνεται στην Ιταλία (κυριότερες λοιπές χώρες Γερμανία 10,9%, Βουλγαρία 7,2%, Κύπρος 6,2%, Ην. Βασίλειο 4,7, ΗΠΑ 4,4%).

Ο όγκος εμπορίου, για το πρώτο 9μηνο του 2008, ανήλθε σε 6,88 δισ. Ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 11,3% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2007.

Ειδικότερα, η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς την Ιταλία, κατά το πρώτο 9μηνο του 2008 ανήλθε 1,56 δισ. ευρώ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 14,3% σε σχέση με το αντίστοιχο

διάστημα του 2007 (1,37 δισ. ευρώ). Σημαντική αύξηση σημείωσαν τα προϊόντα από ορυκτά καύσιμα και ορυκτά έλαια κατά 346% και τα τεχνουργήματα από χαλκό κατά 85%. Στους λοιπούς σημαντικούς κλάδους, κάμψη σημείωσαν τα φυτικά έλαια (κυρίως χύδην ελαιόλαδο) κατά 36%, τα ιχθυηρά κατά 6%, ο χαλκός και το αλουμίνιο και τα προϊόντα αυτού κατά 9%. Ασφαλή συμπεράσματα για τη μεταβολή των εξαγωγών θα εξαχθούν με βάση τα ετήσια στατιστικά στοιχεία, λόγω της περιοδικότητας εξαγωγής των προϊόντων.

Σημειώνεται ότι η αξία των εισαγωγών από την Ιταλία, για την υπό εξέταση περίοδο, ανήλθε σε 6,88 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 11,4% σε σχέση με το 2007.

Αγωγός Φυσικού Αερίου Τουρκίας-Ελλάδος-Ιταλίας

Κατά την επίσκεψη του Υπουργού Ανάπτυξης κ. Φώλια στη Ρώμη στο πλαίσιο του διεθνούς Forum Ενέργειας, στις 22-24.4.2008 και σε συνάντησή του με τον Τούρκο ομόλογό του συμφωνήθηκε ότι, πέραν από την τριμερή συμφωνία Τουρκίας- Ελλάδος - Ιταλίας για τη μεταφορά φυσικού αερίου, θα πρέπει να υπογραφεί και νέα τετραμερής διακρατική συμφωνία, η οποία θα συμπεριλαμβάνει και το Αζερμπαϊτζάν.

Υπεγράφη, επίσης, στις 11.6.2008 στην Αθήνα η ιδρυτική πράξη της εταιρείας "IGI Ποσειδών" η οποία με έδρα την Αθήνα θα σχεδιάσει, θα κατασκευάσει και θα αναπτύξει τον υποθαλάσσιο αγωγό φυσικού αερίου Ελλάδος-Ιταλίας. Στην εταιρεία αυτή συμμετέχει με 50% η ΔΕΠΑ και με 50% η ιταλική Edison.

Σημειώνεται ότι, στις 26 Ιουλίου 2007, στη Ρώμη, υπογράφηκε η τριμερής διακρατική συμφωνία Τουρκίας – Ελλάδος - Ιταλίας, που αποτελεί το πρώτο επίσημο νομικό κείμενο που υιοθετεί τον ορισμό Τουρκο-Ελληνο-Ιταλικός αγωγός (Interconnection Turkey-Greece-Italy-ITGI).

Η τριμερής αυτή διακρατική συμφωνία, αποτελεί συνέχεια των Διακρατικών Συμφωνιών Ελλάδος-Τουρκίας και Ελλάδος-Ιταλίας. Στόχος αυτής της συμφωνίας είναι, αφ' ενός η δέσμευση των κυβερνήσεων Ελλάδας, Τουρκίας και Ιταλίας για τη σύνδεση των δικτύων φυσικού αερίου των τριών κρατών, αφετέρου η από κοινού διαχείριση του έργου ως ενότητα. Το έργο αυτό, γνωστό ως Νότιος Ευρωπαϊκός Διάδρομος Φυσικού Αερίου, έχει χαρακτηριστεί ως έργο πρώτης προτεραιότητας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα αποτελέσει το πρώτο σημαντικό έργο ενεργειακής υποδομής στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ο αγωγός διασύνδεσης Ελλάδος-Ιταλίας έχει σχεδιασθεί να μεταφέρει περίπου 8 δισ. κυβικά μέτρα, ετησίως, και θα κατασκευασθεί σε 4 στάδια.

Τα βασικά σημεία της τριμερούς διακρατικής συμφωνίας συνδέονται:

α) Με τη διασφάλιση της διέλευσης μέσω Τουρκίας των ποσοτήτων του αερίου που θα διαμετακομιστούν στην Ιταλία, μέσω του ελληνικού δικτύου και του υποθαλάσσιου αγωγού «Ποσειδώνας».

β) Με την εξασφάλιση της τροφοδότησης της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου με ποσότητες μέσω Τουρκίας. Ο αγωγός Τουρκίας-Ελλάδος, που έχει ήδη τεθεί σε εμπορική λειτουργία, έχει ετήσια δυναμικότητα 11,5 δισ. κυβικών μέτρων. Από αυτά, τα 8,8 δισ. κυβικά μέτρα θα διαμετακομίζονται στην Ιταλία, ενώ τα 0,75 δισ. κυβικά μέτρα έχουν ήδη συμβολαιοποιηθεί από τη ΔΕΠΑ. Τα υπόλοιπα 2 δισ. κυβικά μέτρα, έχουν εξασφαλισθεί για την ελληνική αγορά.

γ) Με τη δυνατότητα σε κάθε εταιρεία που θα θελήσει να προμηθευτεί αέριο από τις χώρες ανατολικά της Τουρκίας, να έχει πρόσβαση στο τουρκικό δίκτυο για να μεταφέρει τις ποσότητες στην Ελλάδα, καταβάλλοντας, φυσικά, το ανάλογο τέλος μεταφοράς.

Πανευρωπαϊκά Δίκτυα/Περιφερειακές Πρωτοβουλίες

-Στον τομέα των μεταφορών, υφίσταται συνεργασία στο πλαίσιο του 8^{ου} Πανευρωπαϊκού άξονα, δεδομένου ότι ο άξονας ξεκινάει από τους λιμένες του Μπάρι και του Μπρίντεζι, ενώ στο Μπάρι εδρεύει και η μόνιμη Γραμματεία της Διευθύνουσας Επιτροπής του άξονα.

-Στις 14.11.2008, στην Τεργέστη υπεγράφη, από εκπρόσωπο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, συμφωνία συνεργασίας για το πρόγραμμα Αξόνων Μεταφοράς Νοτιοανατολικής Ευρώπης (South East Europe Transport Axis Cooperation-SEETAC), που στόχο έχει την προώθηση συνεργασίας μεταξύ των οργάνων τα οποία είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη των Αξόνων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

- Υπεγράφη στη Ρώμη, στις 4 Νοεμβρίου 2008, η διακήρυξη των Υπουργών Μεταφορών των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Blue Med, για τη δημιουργία Λειτουργικού Τμήματος Εναέριου Χώρου (Functional Airspace Blocks-FAB) στην περιοχή της Νοτιοανατολικής λεκάνης της Μεσογείου. Από ελληνικής πλευράς υπέγραψε ο Πρέσβυς της Ελλάδος στη Ρώμη κ. Χ. Ροκανάς.

Υποβολή Κοινής Υποψηφιότητας στην Ουνέσκο για τη Μεσογειακή Δίαιτα

Υπεγράφη, στις 18.4.2008, στη Ρώμη, Κοινή Διακήρυξη για συνεργασία και υποβολή Κοινής Υποψηφιότητας της Μεσογειακής Δίαιτας, ως άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ουνέσκο, από εκπροσώπους της Ελλάδος, της Ιταλίας, της Ισπανίας και του Μαρόκου. Η προετοιμασία του φακέλου είναι σε εξέλιξη και η υποβολή του αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός του 2009.

Ιταλικές επενδύσεις στην Ελλάδα και ελληνικές επενδύσεις στην Ιταλία

Το Δεκέμβριο του 2008 ο ιταλικός ναυτιλιακός όμιλος Grimaldi απέκτησε την πλειοψηφία των μετοχών των Μινωικών Γραμμών ΑΕ (84,72%), ενώ σε εξέλιξη είναι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ και της εταιρείας Edison, για επενδύσεις συνολικής ισχύος 1.500-2.000 MW στην ηλεκτροπαραγωγή, τα επόμενα 5-6 χρόνια, καθώς και η επένδυση της Enelco (ιταλική Enel και όμιλος Κοπελούζου), στη Χερώνεια της Βοιωτίας.

Το Δεκέμβριο του 2008 ολοκληρώθηκε η εξαγορά της δεύτερης μεγαλύτερης στην Ιταλία εταιρείας εμφιάλωσης “Socib Spa” από την “Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως ΑΕ”, αντί του ποσού των 264,5 εκ. ευρώ.

Ιταλία τιμώμενη χώρα στο πλαίσιο της 73^{ης} Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης (6-14.9.2008)

Η Ιταλία, ως τιμώμενη χώρα της 73^{ης} ΔΕΘ, συμμετείχε στην Έκθεση με μεγάλη επιχειρηματική αποστολή, ενώ έλαβαν χώρα και πλειάδα πολιτιστικών και άλλων παράλληλων εκδηλώσεων. Ο Ιταλός πρέσβυς στην Αθήνα, σε συνέντευξη τύπου δήλωσε ότι «οι ιταλικές επενδύσεις στην Ελλάδα ανέρχονται σε 850 εκ. ευρώ, ετησίως, την τελευταία τριετία» και προέβλεψε «πολλαπλασιασμό των ιταλικών κεφαλαίων στην Ελλάδα, δεδομένης και της αναμενόμενης έναρξης λειτουργίας του ελληνο-ιταλικού αγωγού φυσικού αερίου».

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδος-Ιταλίας 2007-2013

Στις 28.3.2008, ενεκρίθη το «Διασυνοριακό επιχειρησιακό πρόγραμμα Ελλάδος-Ιταλίας», στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Από ελληνικής πλευράς, επιλέξιμες περιοχές είναι οι

Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδος, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων, ενώ από ιταλικής, η περιφέρεια της Απουλίας.

Η χρηματοδότηση του προγράμματος ανέρχεται σε 118,6 εκ. ευρώ με άξονες προτεραιότητας την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, τη βελτίωση της προσπελασιμότητας σε βιώσιμα δίκτυα και υπηρεσίες, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενδυνάμωσης της κοινωνικής και πολιτιστικής συνοχής.

Σημειώνεται ότι, στις 29.9.2008, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Π. Δρόσος, επισκέφθηκε τη Ρώμη, στο πλαίσιο της σύγκλησης της τεχνικής επιτροπής Ελλάδος – Ιταλίας διαχείρισης του ανωτέρω προγράμματος. Στο πλαίσιο της επίσκεψής του ο κ. Δρόσος είχε, επίσης, επαφές με αξιωματούχους του ιταλικού Υπουργείου Ανάπτυξης με σκοπό την προώθηση του εν λόγω προγράμματος, αλλά και την διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας σε κοινοτικά προγράμματα και ειδικότερα επί προγραμμάτων νησιωτικής πολιτικής.

Πρωτοβουλία Αδριατικής και Ιονίου

Από 1^{ης} Ιουνίου 2008, η Ελλάδα ασκεί την προεδρία της Πρωτοβουλίας. Στις 19 και 20.6.2008 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της μόνιμης Γραμματείας της Πρωτοβουλίας Αδριατικής και Ιονίου στην έδρα της Περιφέρειας Μάρκε, όπου παρέστη και ομίλησε για τις προτεραιότητες της ελληνικής προεδρίας της Πρωτοβουλίας, ο Υφ/ργός Εξωτερικών κ. Π. Δούκας.

Forum των Επιμελητηρίων Αδριατικής και Ιονίου

Το Forum των Επιμελητηρίων της Αδριατικής και Ιονίου είναι μία Ένωση που συνεστήθη το 2001, μεταξύ των επιμελητηρίων των χωρών της Αδριατικής και Ιονίου (Ιταλία, Κροατία, Βοσνία Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Σλοβενία, Αλβανία και Ελλάδα), με βασικό σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής και την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των επιμελητηρίων.

Στο Forum λειτουργούν έξι ομάδες εργασίας: για τη Γεωργία, το Περιβάλλον, τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα, την Αλιεία και Υδατοκαλλιέργεια, τις Μεταφορές και τον Τουρισμό. Έχει συσταθεί, επίσης, ως εσωτερικό όργανο του Forum, το «Διεθνές Δικαστήριο», για την εξωδικαστική επίλυση των εμπορικών διαφορών. Η μόνιμη Γραμματεία του Forum εδρεύει στην Αγκώνα. Σημειώνεται ότι, κατά το 2008, επτά επιμελητήρια της Δυτικής Ελλάδος έγιναν νέα μέλη του Forum. Στο πλαίσιο των εγκαινίων της μόνιμης Γραμματείας στις 20.6.2008, το Forum διοργάνωσε επιχειρηματική ημερίδα αφιερωμένη στην Ελλάδα και στις ελληνο-ιταλικές σχέσεις, στην οποία παρευρέθη και απεύθυνε χαιρετισμό ο Υφ/ργός Εξωτερικών κ. Π. Δούκας.

Σήμερα συμμετέχουν 30 επιμελητήρια, στα οποία, από ελληνικής πλευράς, συμπεριλαμβάνονται εκείνα της Κέρκυρας, της Θεσπρωτίας, της Ζακύνθου, της Λευκάδος, της Αχαΐας, της Ηλείας, της Αιτωλοακαρνανίας, των Ιωαννίνων, της Πρέβεζας και το Παράρτημα Ηπείρου του Οικονομικού Επιμελητηρίου.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

Τέλος, σημειώνουμε τη συμμετοχή, κατά το 2008, του Γραφείου ΟΕΥ στη δικτυακή πύλη «Agora» του Υπουργείου Εξωτερικών. Επίσης, στο τελικό στάδιο υλοποίησής του βρίσκεται το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΠΔ), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου EN ISO 9001:2000, για την αποδοτικότερη αξιοποίηση και διαρκή ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται από το Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων.